

Pomoc má mnoho tváří

Magazín Diakonie ČCE

podzim 2024

Cesta z komfortní zóny

Jak speciální školy Diakonie pracují s žáky, jejichž chování je „náročné na péči“

2

Úvodník ředitelky

Každý člověk je pro nás důležitý

3

Sami to nezvládneme

Rozhovor s Pavlou Hornychovou,
maminkou žáka speciální školy Diakonie

6

Měsíc dobročinné závěti

Sepsáním závěti můžete pomoci druhým

8

Cesta z komfortní zóny

Jak speciální školy Diakonie pracují s žáky,
o jejichž chování lze říci, že je „náročné na péči“

11

Stejná odměna

Výsledky průzkumu o vnímání sociální práce

13

Osmisměrka

Od klienta Diakonie Brno

Pomoc má mnoho tváří

Magazín Diakonie ČCE pro zaměstnance i širokou veřejnost. Vychází 4x ročně.

Vydává oddělení komunikace Diakonie ČCE, Belgická 22, 120 00 Praha 2, ok@diakonie.cz

Redakční rada: A. Šůra, T. Savická, D. Hála, E. Spálenská, **grafická úprava a sazba:** T. Savická,

foto: O. Hladík, A. Šůra, archiv Diakonie, pixabay.com

Vážení a milí čtenáři,

vzdělání je právem každého dítěte. Že nejde o frázi, dokazují speciální školy Diakonie. Každý člověk je pro nás důležitý. Představuje pro nás jedinečný příběh. Proto si naše školy nevybírají. Vzděláváme i žáky s komplikovanými poruchami chování. V posledních letech jich přibývá. Čelíme tak vyšším nárokům. Pracovníci škol musejí zdokonalovat svou odbornost i vnímavost, jít do stále větší hloubky. Diakonie musí bojovat za jejich důstojné mzdy. Zvyšující se nároky však svědčí o trendu, který je veskrze pozitivní: rodiny dětí s „chováním náročným na péči“ nejsou ponechány bez pomoci. Nejsou samy. Stále více nacházejí pomoc a zastání. Díky vzdělání ve speciálních školách dělají jejich děti pokroky. Rodina pak s nimi zažívá víc radosti a svobody. Tím Diakonie naplňuje svůj smysl.

Inspirativní čtení vám přeje

Hana Sklenářová, ředitelka Diakonie ČCE

PODZIMNÍ ZAMYŠLENÍ

Říká se, že chybami se člověk učí. Jak kdy. Při pohledu na sebe vidím, že jsem proti učení stále odolnější a odolnější, ovšem chyby se mi nevyhýbají (a že by s přibývajícím zkušenostmi alespoň trochu mohly). Asi se ve svém věku pomalu stávám nevzdělavatelným. A jestliže platí, že člověk se může považovat za mladého jen do té míry, do jaké je schopen učit se nové věci, pak přiznávám – začínám stárnout. Společně s Terminátorem však dodávám: „Ale ne do šrotu.“

Jestli já se něco nového vůbec naučím, tak náhodou. Pak s překvapením koukám, že jsem získal nějakou novou dovednost: třeba když zjistím, že na samoobslužné kase

v supermarketu lze zadat množství stejného produktu, takže těch osm termixů nemusím pípat jeden po druhém.

Nejvíce se ovšem učím, když pozoruji generaci svých dětí, která vstupuje do produktivního věku. S obdivem koukám, jací jsou to lidé šikovní, chytří, plní fantazie a nových nápadů. Vidím to i u řady kolegů v naší Diakonii. Klidně by mi mohli říkat „tati“, a přitom jsou vzdělaní, odborně připravení, lidsky zajímaví a já se od nich na stará kolena mohu naučit, že vzdělání není jenom naplnění vědra, ale zažehnutí ohně, který má hořet až do vysokého věku.

■ Štěpán Brodský

Sami to nezvládneme

Děti s poruchami autistického spektra
potřebují podnětné prostředí.
Speciální školky Diakonie jim ho nabízejí.

Pražská speciální škola V Zápolí rozšířila své kapacity. Stále však čelí převisu poptávky. Zájem umístit sem své dítě mělo letos padesát jedna rodin. Rozhovor s maminkou Pavlou Hornychovou vysvětluje, proč má škola nezastupitelný význam pro rodiny dětí s těžšími hendikepy. A jaké to je, když je speciální vzdělání rodinám nedostupné. Povídali jsme si ráno přímo ve školní budově hned poté, co Pavla Hornychová předala učitelkám svého třináctiletého syna Šimona.

Takhle při letmém setkání působí Šimon docela klidně. Je to jenom dojem?

Ještě ho nepřešla ranní únava. Aby vůbec vyrazil do školy, musím ho ráno tahat z postele. Nechce se mu, brání se. Když ho konečně postavím na nohy a jdu dělat snídani, klidně se do postele vrátí a celý proces se opakuje znovu. Třeba i několikrát. Paní učitelky se na nás trochu zlobí. Škola začíná v osm, my tak tak stíháme půl devátou. Zatím to neumím popohnat. Nepomáhá, ani když si přivstanu. Šimonovi se prostě ráno z postele nechce.

Co se stane, když Šimona únava přejde a probudí se?

Šijí s ním všichni čerti. Doma běhá po bytě, křičí, zkoumá obsah skříní, zalézá do nich. I do těch, které jsou u stropu. Kuchyni před ním zamykáme, protože pořád otevírá ledničku, chce ochutnávat. S Šimonem za zády nemůžu dělat domácí práce. Při žehlení například nemám jistotu, že nepřiběhne a neplácne rukou na rozpálenou žehličku. Když vařím, pořád mi leze do hrců a chce zkoumat, co je uvnitř. Zažíváme ale též opačný extrém – Šimonovu apatii. Zůstává v posteli, peřinu přetaženou přes hlavu, odpojený od světa. Pak se mohu věnovat, čemu potřebuji. Víím, že Šimon nic nevyvede. Pokud bychom ho ale takto nechali příliš dlouho, začne sám sebe poškozovat. Jak je odpojený, nemá dost podnětů, a to ho deprimuje. Nakonec ho z postele vždy musím vytáhnout. I proti jeho vůli.

Můžete se Šimonem vyrazit ven, třeba na procházku?

Ne bez rizika. Protože on si třeba z neznámých důvodů uprostřed lesa sedne, začne se kývat a brečet a nic s ním nehne. Musíme čekat, až to přejde. Nevíme, za jak dlouho. Kolem chodí lidé, ptají se, co se děje, nabízejí pomoc, ale já můžu jen poděkovat s tím, že nám vlastně není pomoci.

Kdy se začal naplno projevovat jeho hendikep?

Dětský autismus Šimonovi diagnostikovali ve třech letech. Projevoval se opožděním řeči, zvláštními zájmy – například o potrubí odpadu pod dřezem – silnou nespavostí a záchvaty vzteku. S intenzivní dopomocí však Šimon dělal pokroky v řeči a ve schopnostech hrát si a učit se. Při nástupu do školky uměl abecedu, kreslil si, i když v podstatě pořád jen kruhy. Tehdy jsme byli optimisté. V pěti letech se však Šimonův vývoj zlomil. Věkově se rychle vrátil o dva roky zpět. Pracně nabyté schopnosti ztratil. Nevíme proč. Problém je asi v tom, že porucha autistického spektra, kterou Šimon má, se vyjevuje postupně s přibývajícím věkem. Ani odborníci neodhadli, jak bude hluboká. Věřili, že se Šimon zlepší. Takže nastoupil do školy pro děti s lehčími hendikepy a tam nám po chvíli řekli, že našeho syna nezvládnou. S brekem jsem obvolávala další školy a všude mi řekli, že žáky s autismem neberou. Až ve škole Diakonie V Zápolí mi řekli, že mají pro Šimona místo. Byla to obrovská úleva. Jsem Diakonii dodnes moc vděčná.

Jak by vypadal váš den, kdyby Šimon do školy nechodil a měli jste ho stále doma?

To jsem si vyzkoušela během karantény v době covidu. Starám se o děti a domácnost, manžel vydělává. Tak to máme zatím rozdělené. Manžel tehdy pracoval z našeho sklepa. Je manažer, měl jedno online jednání za druhým. Nemohl zůstat v bytě, kde Šimon každou chvíli křičí a bouchá věcmi. Já měla na starosti Šimona s dcerou, která tehdy zrovna nastoupila do první třídy a učila se online. Prvňáčci to bez pomoci rodičů nezvládali, takže jsem musela být u dcery. Do toho mi po bytě řádl Šimon. Den za dnem, měsíc za měsícem. Ze všech stran se na mě valily nějaké úkoly, nějaké problémy, nějaké krize a mně šlo jenom o to je nějak vyřešit a přežít do večera.

Při tom mě svíraly obavy, jestli dceru, která žádný hendikep nemá, takový nešťastný a chaotický začátek školní docházky nějak nepoznamená. Ve výsledku jsem se psychicky velmi zhoršila. Museli jsme to řešit pomocí psychiatra a prášků.

Dnes už Šimon zase chodí do školy. Jak vám to pomáhá především: tak, že máte část dne od syna volno, nebo Šimon dělá díky školní docházce i nějaké pokroky?

S těmi pokroky je to složité a nejasné, ale jedno vím určitě: pro lidi jako Šimon je naprosto zásadní, aby dostávali jim přiměřené podněty a museli se překonávat. To v domácím prostředí nezvládneme. Nás má Šimon, jak se říká, na háku. Ostatně který třináctiletý kluk nemá své rodiče na háku? Má nás za své sluhy. My se tomu samozřejmě snažíme vzpírat, ale Šimon ví, jak na nás. Když má pocit, že toho po něm chceme moc, sáhne k sebepoškozování. Praští se pořádně do hlavy – a teď se, rodiče, starejte. To učitelky a asistentky ve škole mají jinou autoritu. Mohou chtít po Šimonovi daleko víc. Zároveň díky své odbornosti a zkušenosti vědí, jak udržovat v nárocích na Šimona rozumnou míru. Lidi jako on nemá smysl učit vyjmenovaná slova. Ale má smysl po Šimonovi opakovaně, znovu a znovu chtít, aby vzal do

ruky tužku a zkusil se podepsat. On má k tužkám záhadný odpor. Kdyby ho překonal, mohl by třeba začít znovu malovat, což by ho dál rozvíjelo.

A jak je to s těmi pokroky?

Tuhle si třeba Šimon nečekaně samostatně a se zaujetím hrál na hřišti jako nikdy před tím. Děkovala jsem paní učitelce. Přišlo mi, že to musí být zásluha školy. Paní učitelka mi popravdě řekla, že takhle přímočaře se na to dívat nelze. My prostě nevíme, co a jak se v Šimonovi ukládá. Je jisté, že někteří lidé motivují Šimona více, někteří méně. Pozorovali jsme to nedávno u psychologky. Šimona si doslova omotala kolem prstu. Úkoly, které mu zadávala, bral velmi vážně. Těžko říct, proč. Možná se mu jako mladá slečna líbila? To jsou ale jenom dohady, ze kterých moc neplyne, protože stejně neumíme odhadnout, jak budou kteří lidé na Šimona působit. Ale znovu opakuji: jsem si naprosto jistá tím, že Šimon potřebuje podnětné prostředí a že škola Diakonie V Zápolí mu ho dává. Jediné, co mě trápí, je budoucnost. Jednou Šimonovi školní docházka skončí. Pak nevíme, co dál. Už se rozhlížíme po dalších možnostech. Pro lidi, jako je on, se u nás žádné moc nenabízejí.

■ Ptal se Adam Šůra

O speciální školy Diakonie mají rodiče enormní zájem. Naše školy si totiž nevybírají. Přejímají i děti s těžkými poruchami chování, které jsou jinde odmítány. Týká se to i pražské školy V Zápolí, která v reakci na zájem rozšířila svou kapacitu o 40 nových míst. Vyžádalo si to náročnou rekonstrukci, která by se neuskutečnila, kdyby se nezapojilo též 3 000 soukromých a firemních dárců. Děkuje!

Pan Pavel z Domova Radost v Merklíně

Mezinárodní den závětí (Legacy Giving Day) 13. září připomíná lidem v desítkách zemí po celém světě význam závěti a možnost věnovat jejím prostřednictvím dar dobročinným organizacím. Neziskové organizace u příležitosti tohoto dne děkují dárčům a dárkyním, kteří na ně právě tímto způsobem pamatovali. Děkuje i Diakonie.

Děkujeme například paní Aleně Tolarové. Byla vdova a neměla děti, její majetek by tedy připadl státu. Proto se rozhodla sepsat závěť s notářem a vše darovat naší organizaci. Její dar jsme se rozhodli věnovat na rekonstrukci domova pro lidi s postižením

Radost v Merklíně. Domov je jedním z mála českých zařízení, která umožňují dospělým lidem s autismem a mentálním postižením žít v malých domácnostech s odbornou podporou.

Koalice Za snadné dárcovství za finančního přispění Nadace Via vyhlašuje na období od 13. září do 12. října Měsíc dobročinné závěti. Dárčům a dárkyním proplatí notářský poplatek za sepsání závěti. Více na zavetpomaha.cz/mesic

Cesta z komfortní zóny

Jak speciální školy Diakonie
pracují s žáky, o jejichž chování
lze říci, že je „náročné na péči“

Speciální školy Diakonie si nevybírají. Přijímají i žáky, u kterých se mentální znevýhodnění snoubí s chováním, jež od pedagogického personálu vyžaduje hluboký vhled a mimořádné nasazení. Je to služba nejen dětem samotným, ale též jejich rodinám. Jak vypadá v praxi? Navštívili jsme třídu diakonické [speciální školy Rolnička v Soběslavi](#).

Anička je dneska skvělá, pochvalují si paní třídní učitelka i její asistentky. Při zahájení výuky vydržela v jedné místnosti s ostatními spolužáky celou dobu. Tedy asi půl hodiny. Ve speciální třídě samozřejmě začíná den jinak než v normální škole. Žáci mají před sebou spoustu obrázků s piktogramy. Vedle tabule visí velká nástěnka, na které si žáci s pomocí obrázků znázorní, co je dnes čeká. Každá informace má svůj piktogram.

Dozvídáme se tak, že je čtvrtek (má žlutou barvu), venku je zataženo (obláček), ve škole (domeček s tabulí) jsou kromě Aničky ještě Laurinka, Štěpán a Agátka, doma (domeček v kruhu) zůstali Denis, Honzík a Adélka. Piktogramy také podrobně znázorňují dnešní rozvrh. Je rozplánovaný do podrobných detailů. Patří mezi ně i mytí rukou před svačinou nebo čas na toaletu.

Jinak dnes děti čeká volnější výukový den. Půjdou se podívat do místní knihovny.

Znamení pokroku

Jestliže je při zahájení výuky Anička skvělá, tak ne proto, že by vzorně seděla v lavici a ochotně plnila, co se po ní chce. Naopak. Paní asistentka se od ní nehne na krok. Anička se jí dotýká, tulí se k ní, vrtí se, občas nespokojeně vykřikne, občas vstává a chce odejít.

Zkušená paní asistentka ví, dokdy má smysl neklidnou prvňáčku přemáhat a přimět ji, aby zůstala v lavici, a kdy má naopak smysl nechat Aničku projít se po třídě, aby tak šestiletá dívka ulevila svému napětí, které jí zmítá. Většinou je tak velké, že kdyby měla Anička ve třídě zůstat, svým chováním by ostatním žákům znemožnila jakékoliv učení. Proto obyčejně velmi brzy odchází s paní asistentkou do vedlejší místnosti k individuální práci. Dnes ale ne. Paní učitelce a asistentkám dala sice zabrat, nikoliv však přes míru. Dokonce při jedné ze svých neklidných procházek po třídě umístila některé piktogramy na nástěnku. Zdá se to jako titěrnost, ale v případě Aničky jde o znamení pokroku

a důkaz, že má pro ni školní docházka smysl.

Rodinná dovolená? Zatím sen

Podle psycholožky, která v Soběslavi pravidelně konzultuje s pedagogickými pracovníky, se Anička ve škole většinu času pohybuje na hranici paniky. Děsí ji jiné než domácí prostředí zaplněné jinými lidmi, než zná z domova. Pravděpodobně velmi senzitivně vnímá zvuky. Rezonance zvuku v prostoru je pro ni velmi důležitá. Lze usuzovat podle toho, že když vejde do prázdné místnosti, tleskne a zakřičí. Leckteré zvuky jsou jí ale nepříjemné a při své citlivosti na ně reaguje velmi prudce. Naopak jiné jí způsobují slast a nemůže se od nich odtrhnout. Zcela jistě jde o zvuk magnetických kostek, které lze stavět na sebe do vysokých komínů. Jejich symetrický tvar Aničce určitě také působí potěšením, ale neméně ji těší jejich klapání, když na sebe díky magnetické přitažlivosti nasedají.

Kostkami se Anička při volné hře dovede zabavit bez nadsázky celý den. Schová se někam, kde může být sama, a staví. K zábavě nic dalšího nepotřebuje. A ani nechce. Při troše cynismu by se dalo říci – ideální dítě. Ostatně který rodič šestiletého děčka občas nezatouží po tom, aby si jeho ratolest někam zalezla, s něčím si hrála (s něčím jiným než mobilem) a nechala dospěle na pokoji?

Problém je v tom, že kdyby se dal Aniččiným zálibám volný průchod, více a více by se uzavírala do svého světa. Na cizí svět by reagovala se stále větší úzkostí, panikou, agresí – vůči sobě i okolí. Ke svému světu samoty zaplněné zvukem klapajících kostek by také stále více připoutávala lidi, kteří o ni pečují a celý život pečovat budou, tedy hlavně své rodiče. Tatínek a maminka Aničky nebyli od jejího narození například na společné dovolené. Dceřin neklid z jakéhokoliv jiného než domácího prostředí tomu zatím brání. Aby se to změnilo, od toho je tu speciální škola.

Půl roku práce

Anička se tu učí spoustu užitečných věcí. Třeba znakovat. Nemluví, ale pomocí gest už umí dát najevo chuť k jídlu nebo třeba touhu po svých oblíbených kostkách. Jsou to malé krůčky k tomu, aby se její vlastní specifický svět začal propojovat se světem okolním. Hlavní úkol má ale ještě před sebou: naučit se, že se nemůže všechno odehrávat podle toho, jak ona sama chce, a že neklid, který pociťuje v podstatě pokaždé, když vystupuje ze své komfortní zóny, zvládne překonávat.

Právě proto je pro ni prospěšný čas ve třídě s ostatními spolužáky, kteří jsou navíc věkově rozdílní. Při plném stavu se v Aniččině speciální třídě sejde sedm žáků od první do desáté třídy. Sedmiletá dívka se s tím učí pracovat. Povahou je individualistka, samotářka. Když do první třídy nastoupila,

brala lidi, kteří jí nevyhovovali, za ruku a odváděla je z místnosti. Nebo také kousala a štípala. To už se dnes děje jen výjimečně. Třídní učitelka s asistentkami půl roku pracovali na tom, aby Anička s ostatními vydržela v jídelně a jedla společně s ostatními. To už se dnes také daří. Tréninkem pro Aničku je i vybočení ze zaběhnutého programu, jakého jsme svědky dnes, kdy třídu nečeká výukový program jako obvykle, ale vyráží se do městské knihovny.

Vzdělá speciální škola Aničku tak, aby s ní jednou rodiče mohli vyrazit třeba i na dovolenou? Poctivě to slíbit nelze. Že ale Anička díky škole vrůstá do světa ostatních lidí a přestává z něj mít strach, je nepochybné.

■ Adam Šůra

Na sedm žáků ve třídě jedna třídní učitelka, které pomáhají tři asistentky. Tedy čtyři vzdělaní a zkušení dospělí na sedm dětí. To je poměr, který speciální škole Rolnička umožňuje vzdělávat i žáky s náročným chováním. Pořád to ale není dostatečné. Zvláště v prvních ročnících by bylo prospěšné, kdyby výuka probíhala v poměru jeden na jednoho. Tedy každý žák má svého asistenta. V dalších ročnících se asistenti odebírají podle toho, jaké dělají žáci pokroky. V současném systému to ale nelze ufinancovat.

Darovali jste školní pomůcky dětem, které je potřebují. Děkujeme!

Podpořit rodiny, pro které jsou výdaje na školní výbavu příliš vysoké, lze i online.

www.skolakumodsrdce.cz

Během letošního podzimu se Diakonie spolu s partnerskými organizacemi Platformy 10 chystá opět upozorňovat na téma nerovného financování sociálních služeb ve veřejném a neziskovém sektoru.

Dlouhodobě promlouváme k politikům, vysokým úředníkům a dalším, že za stejnou práci by nám v neziskovém sektoru měla náležet **stejná odměna**, jakou dostávají za svou práci kolegyně a kolegové ve státních či krajských zařízeních sociálních služeb.

Tentokrát jsme se rozhodli zmapovat vnímání

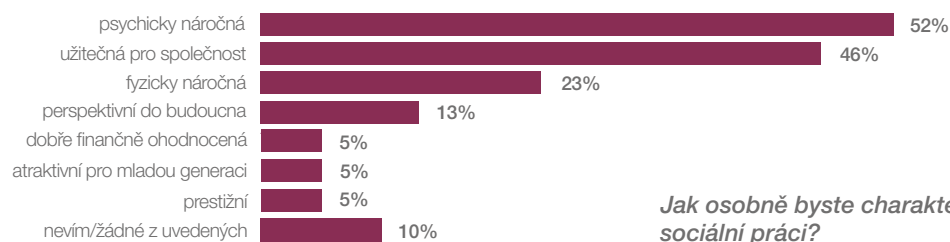
odvětví sociální práce širokou veřejností. Výzkumná agentura IPSOS pro nás zpracovala průzkum, který bude součástí argumentace při setkávání se zástupci MPSV, krajů a dalších institucí.

Co z průzkumu, na který **odpovědělo 613 dotazovaných**, vyloučeno?

Vnímání sociální práce

Abychom do oboru přilákali více zájemců, je třeba zapracovat na jeho image. Primární vnímanou vlastností sociální práce je totiž psychická (i fyzická) náročnost, která není

dobře finančně ohodnocená a nepojí se s ní významnější prestiž. Lidé ji nevnímají jako zajímavou pro mladé a nevidí v ní perspektivu. Pro společnost je to ale práce užitečná.

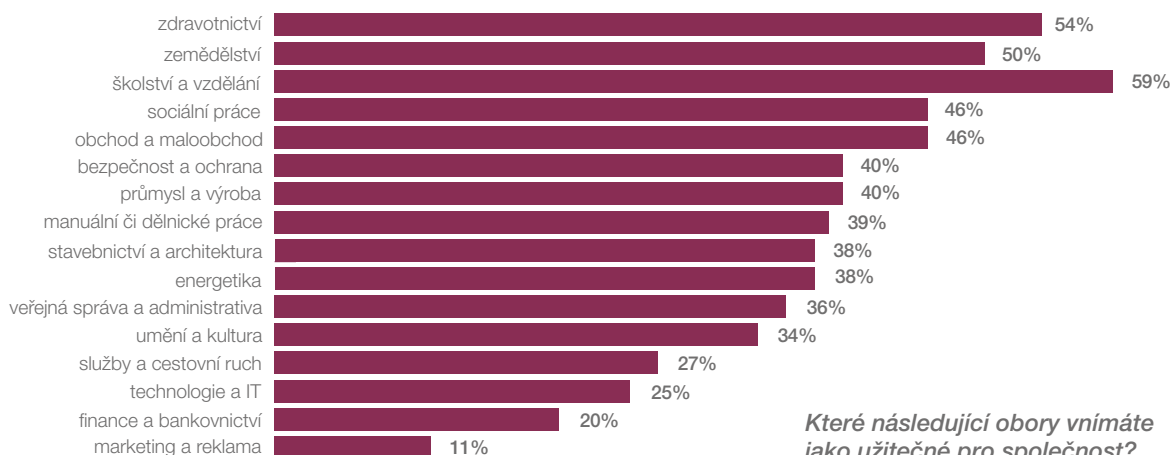

Jak osobně byste charakterizovali sociální práci?

Mezioborové postavení sociální práce v kontextu užitečnosti

Sociální práce je jednou z nejužitečnějších pro společnost. Mírně vyššího hodnocení se

dostává pouze zdravotnictví, zemědělství a školství a vzdělávání.

Které následující obory vnímáte jako užitečné pro společnost?

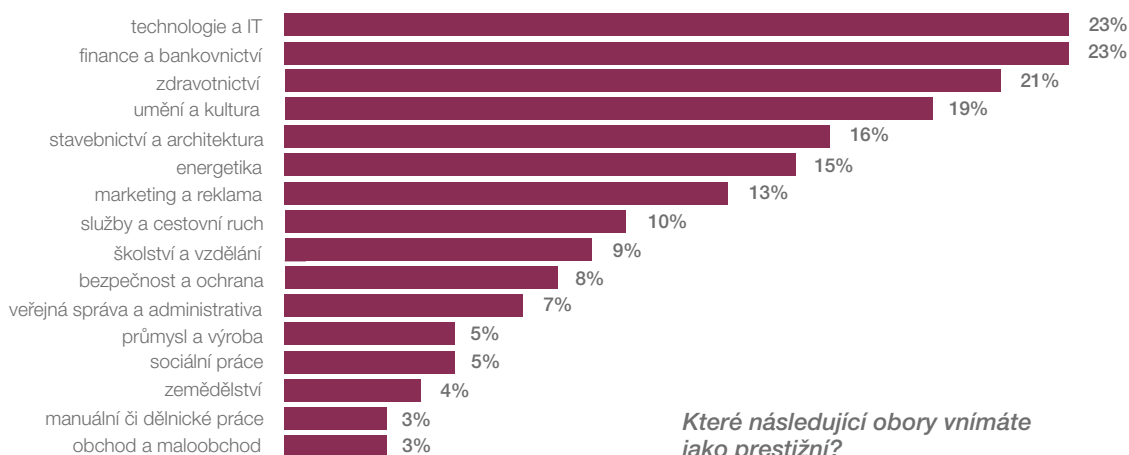
Platforma P10 je neformální sdružení největších nestátních poskytovatelů sociálních služeb v ČR. Zapojené organizace sdružují více než 14 000 zaměstnanců v oboru a snaží se společným

úsilím zlepšovat prostředí sociálních služeb. P10 tak zastupuje více než 10% zaměstnanců celého neziskového sektoru, kterých je v ČR dohromady 115 000. www.stejnaodmena.cz

Mezioborové postavení sociální práce v kontextu prestiže

Sociální práce se řadí mezi nejméně prestižní obory. Je na úrovni oborů, jako jsou průmysl a výroba, zemědělství, manuální či dělnické

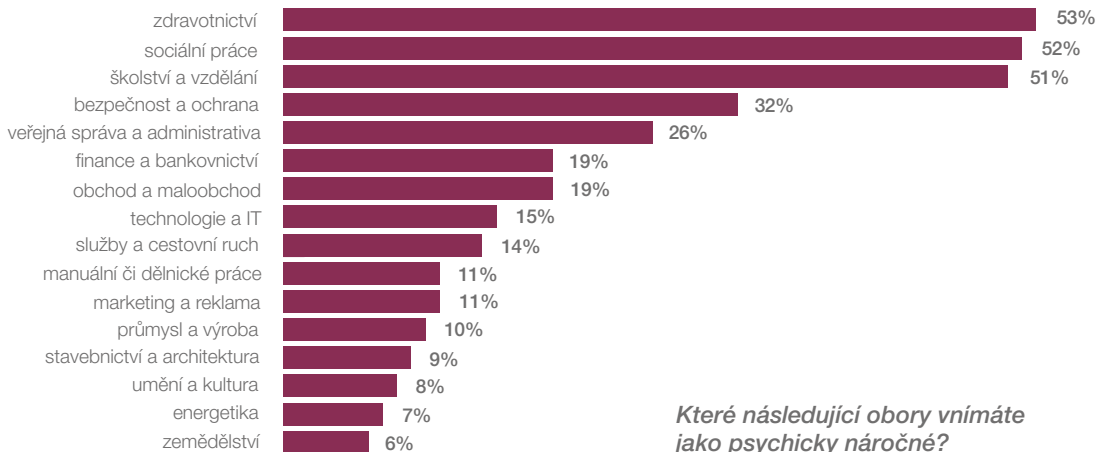
práce, obchod a maloobchod. Nejprestižnější jsou technologie a IT, finance a bankovníctví, následuje zdravotnictví, umění a kultura.

Mezioborové postavení sociální práce v kontextu psychické náročnosti

Z hlediska psychické náročnosti jsou pak sociální práce spolu s prací ve zdravotnictví a ve školství a vzdělávání těmi nejnáročnějšími.

Ostatní obory za nimi v tomto ohledu poměrně „zaostávají“.

Toto je jen část informací, které nám průzkum přinesl. O dalších zjištěních se dozvíte v průběhu podzimu na sociálních sítích nebo webových stránkách kampaně Stejná odměna. Průzkum nás opět utvrdil ve vědomí, že práce našeho oboru je velmi prospěšná, smysluplná a potřebná. O to více se musíme snažit, aby se tak s ní zacházelo,

i co se týče finančního ohodnocení. To je totiž s prestiží oboru úzce spjato.

■ Dalibor Hála, mluvčí Diakonie ČCE

P	T	E	R	O	D	A	K	T	Y	L	U	S
O	R	Á	K	U	L	U	M	S	C	S	P	T
L	E	A	I	K	A	I	P	E	K	L	O	A
K	V	CH	V	R	Ň	C	V	O	Í	L	V	Ř
O	E	Á	C	O	P	O	B	A	L	E	Č	I
P	D	R	I	P	S	A	K	Á	Á	T	Í	Č
Ý	E	B	Ý	Á	L	T	C	V	R	I	N	K
N	N	N	P	P	Ě	S	I	Í	K	L	O	Ý
E	Í	L	I	B	O	L	A	V	Ý	S	H	B
L	Š	B	W	A	T	T	Y	K	M	Y	A	A
E	C	I	L	I	S	O	E	A	S	M	L	R
Z	A	E	C	A	R	T	S	N	O	M	E	D

Slova k vyškrtání

ALBÍN, BĚTKA, BOLAVÝ, BRÁCHA, CAPRI, CITLIVÁ EVA, CVIKR,
 DEMONSTRACE, DLAŇ, KOSMAS, LAOS, MYSLITEL, NETOPÝREK,
 OBALEČI, OBILÍ, OLIVA, ORÁKULUM, OSMÝ KRÁLÍK, OUKROP, OVČÍ
 NOHA, PÁSOVEC, PEKLO, PRAVOSTI, PTERODAKTYLUS, SILICE,
 SKOBA, STAŘIČKÝ BARD, VEDENÍ, WATTY, ZELENÝ POKLOP

Tajenka (14 písmen): _____

Osmisměrku pro vás připravil pan **Josef Jonáš**, klient zařízení Ovečka Diakonie Brno. Josef Jonáš se vyučil strojním zámečníkem. V roce 2002 se poprvé zúčastnil televizního AZ kvízu, jehož je opakovaným finalistou.

DIAKONIE

v číslech

6 146

seniorům a nevléčitelně nemocným jsme umožnili důstojný život doma nebo v našich zařízeních

695

děti a mladých lidí se vzdělávalo v našich mateřských, základních a středních speciálních školách

7 957

ohrožených dětí, teenagerů či rodin využilo našich preventivních služeb

6 923

lidem jsme nabídli pomocnou ruku v situacích, které se mnohdy zdají bezvýchodné

2 902

lidí s postižením u nás našlo domov, práci nebo smysluplnou náplň života

47 395

lidí jsme v době válek a krizí podpořili v zahraničí

Celkem jsme podpořili

72 019 lidí.

Také díky vám. Děkujeme.

Diakonie
Československé církve evangelické

Výlety, zážitky, tábory, sportovní aktivity

Díky vám si je užily i děti z chudých rodin.

Výzva #zalepšíprázdniny vybrala přes dva miliony korun.
Víc, než jsme si vysnili.

Z velké vlny štědrosti máme ohromnou radost.

Přebytek použijeme v krizovém fondu Krabice online.

Můžeme přesně a rychle zacílit okamžitou pomoc potřebným
rodinám, které doporučí sociální pracovníci a učitelé Diakonie.
Přispívat lze i nadále.

Děkujeme!

Pro více informací naskenujte
QR kód, nebo navštivte
www.krabiceonline.cz